

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра публічного права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Правознавство»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробники:	Білокурська О.В., доцент кафедри публічного права, к.ю.н., доцент
Профайл викладача:	https://law.chnu.edu.ua/olena-biloskurska
Контактний тел.:	+380372584873
E-mail:	o.biloskurska@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6081
Консультації:	он-лайн консультації - згідно з графіком очні консультації – за попередньою домовленістю

1. Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Правознавство» надає можливість для здобувача отримати цікавий досвід у застосуванні норм законодавства України при вирішенні спірних питань, що пов'язані, в першу чергу, з порушенням прав і свобод людини. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів: навиків критично-юридичного способу мислення, коректного пошуку, підбору та практичного застосування чинних нормативно-правових актів, критичного аналізу й осмислення змісту нормативно-правових і правозастосувальних актів.

Навчальна дисципліна входить до циклу загальної підготовки обов'язкових компонент освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

2. Мета навчальної дисципліни - формування у здобувачів знань та умінь правильно оцінювати конкретні правові явища, знати та вміти професійно застосовувати відповідне національне законодавство.

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна, обов'язкова для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Правознавство», - це «Актуальні питання історії та культури України». Вивчення дисципліни «Правознавство» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінанси», «Банківська система», «Бюджетна система», «Податкова система», «Адміністрування податків», «Фінансування малого бізнесу та стартапів», а також для виконання курсової роботи.

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування (освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Правознавство» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма	підгото	Семестр	Кількість	Кількість годин	Вид
-------	---------	---------	-----------	-----------------	-----

навчання			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні і завдання	підсумко вого контролю
Денна	1-й	2	4	120	2	30	15	-	-	75	-	Залік
Заочна	1-й	2	4	120	2	8	4	—	—	108	—	Залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усь о- го	у тому числі					усьог о	у тому числі					с.р.
		л	п	л	ін д	с.р		л	п	л	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Основи теорії права Мета: сформувані знання здобувачів щодо основ теорії права; розкрити поняття та ознаки держав, права; особливості правових норм	9	2	1			6	9					9	
Тема 2. Основи конституційного права Мета: з'ясувати особливості конституційного права; дати загальну характеристику Конституції України; розглянути конституційний статус людини; з'ясувати питання громадянства України	9	2	1			6	10		1			9	
Тема 3. Права, свободи та обов'язки людини та громадянина Мета: ознайомити з основними правами та обов'язками людини за Конституцією України; розкрити механізми їх забезпечення	11	2	2			7	11	1				10	
Тема 4. Система органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні Мета: сформувані знання здобувачів щодо особливостей організації органів державної влади та місцевого самоврядування	9	2				7	11		1			10	
Тема 5. Основи адміністративного права Мета: Ознайомити здобувачів із особливостями адміністративного права, адміністративними правопорушеннями та адміністративною відповідальністю.	13	4	2			7	11	1				10	
Разом за змістовим модулем 1	51	12	6			33	52	2	2			48	
Змістовий модуль 2.													
Тема 6. Основи цивільного	13	4	2			7	12	2				10	

права Мета: Ознайомити здобувачів із цивільним правом, джерелами та відносинами, що ним регулюються, суб'єктами та об'єктами цивільно-правових відносин, цивільною відповідальністю												
Тема 7. Трудове законодавство Мета: охарактеризувати суб'єкти та об'єкти трудових відносин; визначити порядок укладання трудового договору; ознайомити з видами робочого часу та відпусток	10	2	2			6	11	1	2			8
Тема 8. Шлюбно-сімейне законодавство Мета: з'ясування місця сімейного права серед інших навчальних дисциплін, його методи та принципи, надати уявлення щодо основних форм сімейних правовідносин та навички виокремлення останніх з інших форм правовідносин.	7	2				5	8					8
Тема 9. Основи фінансового права Мета: зрозуміти сутність та методи фінансової діяльності держави	11	2	2			7	10					10
Тема 10. Законодавство у сфері підприємництва Мета: вивчення основних засад підприємницького права в Україні, формування у здобувачів сталих теоретичних знань та навичок практичного застосування норм підприємницького права.	13	4	2			7	12	2				10
Тема 11. Судова влада. Прокуратура, адвокатура та нотаріат Мета: ознайомити здобувачів з поняттям і функціями судової влади, прокуратури, адвокатури, нотаріату.	7	2				5	7					7
Тема 12. Основи кримінального права Мета: ознайомити здобувачів з поняттям та видами кримінальних правопорушень та різновидами кримінальних покарань за них	8	2	1			5	8	1				7
Разом за змістовим модулем 2	69	18	9			42	68	6	2			60
Усього годин	120	30	15			75	120	8	4			108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Правознавство» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види

робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання дослідницького завдання по кожному змістовому модулю. Зміст завдання полягає в необхідності підготувати одну презентацію-відповідь на обране питання з наведеного нижче переліку. За презентацію, в якій викладено обґрунтовану думку, здобувач може отримати 5 балів. Кількість балів, в яку оцінено виконання дослідницького завдання, може бути зменшена за наступні недоліки: неповна відповідь, порушення логіки викладу матеріалу, недостатня аргументація, обмежене використання довідкових джерел, недбале оформлення. В цілому результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Основи теорії права 1. Поняття та основні види форм (джерел) права. 2. Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності.	6	9
2	Основи конституційного права 1. Загальна характеристика інституту громадянства 2. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України	6	9
3	Права, свободи та обов'язки людини та громадянина 1. Право на підприємницьку діяльність 2. Загальна характеристика обов'язку кожного сплачувати податки та збори в порядку і розмірах встановлених законом	7	10
4	Система органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні 1. Загальна характеристика колегіальних та одноособових органів державної влади 2. Система органів місцевого самоврядування	7	10
5	Основи адміністративного права 1. Правовий статус державних службовців 2. Поняття і види адміністративних правопорушень	7	10
6	Основи цивільного права 1. Право власності та речові права на чуже майно 2. Право інтелектуальної власності	7	10
7	Трудове законодавство 1. Трудовий договір: поняття та види 2. Охорона праці на виробництві	6	8
8	Шлюбно-сімейне законодавство 1. Порядок і умови укладення шлюбу 2. Встановлення опіки та піклування	5	8
9	Основи фінансового права 1. Функції Національного Банку України 2. Правові основи податкових відносин	7	10
10	Законодавство у сфері підприємництва 1. Загальна характеристика суб'єктів підприємництва 2. Заснування підприємництва	7	10
11	Судова влада. Прокуратура, адвокатура та нотаріат 1. Процесуальна діяльність суду в цивільних справах 2. Досудове врегулювання господарських спорів	5	7
12	Основи кримінального права 1. Поняття та підстави кримінальної відповідальності 2. Поняття та форми вини	5	7

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);

- наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо);
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- глосарій;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженням графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90 – 100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного

		складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Максимальна оцінка знань здобувача під час навчальних занять за кожну тему наведена в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T5	T6	T7	T9	T10	T12	40	100
7	7	8	8	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Максимальна кількість балів складає: за перший і другий модулі – по 30 балів (разом – 60 балів).

З навчальної дисципліни «Правознавство» проводиться семестровий залік в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком освітнього процесу. У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Заліковий білет містить 4 завдання: теоретичні питання з дисципліни, тестові завдання двох видів, глосарій.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку входить: 2 теоретичних питання (по 11 балів), 5 тестів «правильно-неправильно» - по 1 балу (сумарно 5), 5 тестів - по 1 балу (сумарно 5) та визначення 4 термінів - по 2 бали (сумарно 8 балів).

По 11 балів ставиться за повне розкриття теоретичних питань у першому завданні. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню.

Після підготовки здобувачем тез відповіді та розв'язання тестів відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

7. Рекомендована література - основна

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. пос. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 251 с.
3. Білоскурська О.В. Права і свободи людини : метод. рекомен. до самост. роботи студентів. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2013. 63 с.
4. Герц А., Кравчук С. Правознавство. Київ : Кондор, 2018. 280 с.
5. Молдован В., Чулінда Л. Правознавство. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.
6. Правознавство : навч.посібник. 2-ге видання / за заг. ред. Петкова С.В. Київ : КНТ, 2022. 382 с.
7. Правознавство : підручник / Г.І. Балюк та ін.; за відп. ред. О.В. Дзери. Київ, 2019. 632 с.
8. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
9. Правознавство : підручник / під ред. Д. Каменкського, В. Мирошніченка. Київ, 2018. 288 с.
10. Правознавство : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків : «Фоліо», 2014. 635 с.

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Антимонопольний комітет України – <https://amcu.gov.ua/>
2. Верховна Рада України – <https://www.rada.gov.ua/>

3. Верховний Суд – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts/>
 4. Офіс Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/>
 5. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
 6. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
 7. Конституційний Суд України - <https://ccu.gov.ua/index.php>
 8. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>
 9. Нотаріальна палата України – <https://npu.ua/>
 10. Президент України – <https://www.president.gov.ua/news/administration>
 11. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – <https://www.ombudsman.gov.ua/>
- Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:
1. Державна науково-технічна бібліотека України – <https://dntb.gov.ua/>
 2. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
 3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
 4. Національна парламентська бібліотека – <https://nlu.org.ua/>
 5. Українська бібліотечна асоціація – <https://ula.org.ua/>